

1978**Bulgarian General Stoyanov Meets KGB Geneneral Bobkov to Discuss Radio Free Europe and Radio Liberty****Citation:**

"Bulgarian General Stoyanov Meets KGB Geneneral Bobkov to Discuss Radio Free Europe and Radio Liberty", 1978, Wilson Center Digital Archive, Bulgarian Subject Collection, Box 12, Hoover Archives. Obtained by A. Ross Johnson. Translation by Sveta Milusheva; edited by Kristina Terzieva. <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/121520>

Summary:

Various counter-measures against RFE and RL were discussed in this meeting, including a possible international trial of the "committee" supporting RFE and RL.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan
Translation - English

18

Строго секретно!

М В Р
 ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
 Рег. № 7493, Екз. № 3
 18 19 1980 год.
 СОФИЯ

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ РЕТАРНАТ
Ез. № 101/161 от 20.8.1980 г.

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от ген.лейтенант ПЕТЪР СТОЯНОВ,
 началник на VI управление ДС

ОТНОСИО: посещението на делегация на
 VI управление ДС в СССР.

От 4 до 9.VII.1978 г. по покана на ръководството на V управление КГБ в Москва пребивава делегация на VI управление ДС за приемане и подписване плана за съвместните контраразузнавателни мероприятия на VI управление ДС и V управление КГБ за периода 1978-1980 г.

Делегацията на VI управление ДС беше в състав: ген.лейтенант Петър Стоянов - ръководител, полковник Найденов Петров - началник на I отдел, полковник Ангел Ценов - началник на V отдел, и полковник Христо Лазаров - началник на VII отдел.

Делегацията на V управление КГБ беше в състав: ген.лейтенант Бобков Ф.Д. - ръководител, ген.майор Маркелов А. - първи зам. началник на V управление КГБ, полковник Струнин В.С. - началник на I отдел, полковник Оловников Я. - началник на X отдел, полковник Чертишев П.И. - началник на

KS
Венетин
4.6.80

VI отдел, и полковник Зязин Е.Д. - зам. началник на отдел.

през първите два дни на делови срещи делегациите взаимно се информираха за политическата и оперативната обстановка, по основните проблеми, които нашите братски органи решават, и перспективите на нашата съвместна работа.

Предадох сърдечните другарски поздравления на ръководството на КГБ и на ръководството на V управление КГБ от др. Министър Д. Стоянов и първия зам. министър др. Гр. Шопов. Информирах подробно по основните моменти от политическата и оперативната обстановка в нашата страна, за сплотеността на целия народ около линията и ръководството на БКП и голямата активност в изпълнение решенията на XI партиен конгрес, Юлския пленум и Националната партийна конференция, за разгърнатата работа по служебна и партийна линии в МВР, за повишаване ефективността и качеството на работата на нивото на партийните изисквания.

Запознах другарите с реализираната р/ка "Декларатор-78", с плана за предстоящата реализация на съвместната ни ГДОР "Клеветници" и по някои други конкретни дела.

Споделих оценката на ръководството на Министерството, че съвместната ни работа през изминалия тригодишен период по основните линии и направления се развива и задълбочава, сътрудничеството ни става по-конкретно и целенасочено, все повече се разширява неговият обхват. То увеличава възможностите на VI управление ДС в борбата срещу идеологическата и друга подривна дейност на противника, усилва нашата настъпателност и умножава нашите успехи.

тях стои външният противник.

От агресивността на външния противник до голяма степен зависи дейността на вътрешните враждебни елементи и развитието на оперативната обстановка. Не твърдим, че ако утре САЩ възприеме по-агресивен курс, веднага ще се усложни обстановката в страната, но това безусловно ще окаже своето влияние.

Оперативната обстановка може да се определя и от други фактори, да има и свое независимо развитие. Това е указано в доклада на др. Андронов. Има се предвид дейността на сепаратското религиозно подполне и подривно-подстрекателските действия на опортюнистически елементи от различни нива в западните комунистически партии. По тези линии, независимо от развитието на отношенията между СССР и САЩ и на политическата обстановка, трябва да очакваме активизиране на враждебната дейност.

Чувствува се голямата активност на Комитета на Радио "Свобода" и "Свободна Европа", който обединява всички сили на противника срещу СССР и другите братски страни. Др. Бобков подчертава, че засега КГБ изостава по разобличаването на този "комитет". Все още не е разобличен нито един сътрудник на Радио "Свобода" че е завербуван от специалните служби на противника. Разкрита е пропагандно-подривната дейност на "РС", но агентурната му дейност не е разкрита. Разкрити са и се разработват сътрудници на "РС", но те винаги излизат "под друг флаг", под друго прикритие. Не е разкрит и изяснен механизъм на подривната дейност на "комитета". Това засега стои пред КГБ като важна задача. Във връзка с това др. Бобков препоръча тези въпроси

да се поставят за изясняване по делото на "Декларатор-78".
Нето управление КГБ ще направи анализ на тази дейност
срещу всички братски страни на основата на наличните данни

Предложиха да се обсъди въпроса за организиране
международен съд над "комитета" и радиостанциите "Свобода"
и "Свободна Европа".

Много са се активизирали клерикалните центрове
и особено "Славянската религиозна мисия". "Мисията" има
устойчиви нелегални канали, използвани от нейни емисари
от Швеция, Дания, Финландия, ГФР /в ГФР имат много силен
цитър/. Носят пари, размножителна апаратура, други посо-
бия. Другарите контролират каналите, но има един /през
Ленинград/, който още не е овладян. Разкрити са 4-5 печат-
ници на територията на СССР. Арестували са няколко души
в Ташкент, по повод на което веднага били разпространени
позиви. Тази активност нараства и ще създава доста труд-
ности. Съвместната ни работа следва да продължи в посоката
уточнена в Будапеща, тъй като зад религиозните фирми и
зад лозунгите за "свобода на религиозните убеждения и рели-
гиозната дейност" се крият активни и опасни врагове. Оста-
ва си нашата договореност за активна контраразузнавателна
дейност срещу "Славянската религиозна мисия" като сериозен
подривен антисъветски, антисоциалистически център, който
води агентурна работа за организиране на подполие. Нашите
органи трябва да проникнат в това подполие. Сега тази
"мисия" се финансира годишно с 400 хил. долара, а допреди
няколко години тази сума беше в размер на 30 хил. долара.
Тези суми пресяат в нашите страни и ги дават уж за под-
помагане на пострадали, а в същност са за конспиративна
агентурна дейност /по начина на използване фонда на

Националистическата подривна дейност, развивана от украински и прибалтийски националисти, ционисти и дашнаци, е много остра и опасна. След съвещанието в Будапеща по линия на украинските и прибалтийски националистически центрове и ционизма са осъдени и разобличени редица техни емисари.

За раздухване на националистически настроения активно действуват задграничните националистически центрове "Комитета за радио "Свобода" и "Свободна Европа", с оглед разбиване единството и сплотеността на отделните националности, влизащи в състава на съветската страна, внасяне на разкол между социалистическите държави.

В това отношение съветските другари имат проблеми с кримските татари и немците /съветски граждани, над 2 мили на души/. Противникът работи за възбуждане на емиграционни настроения, но не под флага "за събиране на разделени семейства", а изселване, защото "хората не искат да живеят при социализма". Но сред немците тези доводи не се приемат не са популярни.

Друг проблем е ционизмът. Продължава досегашната подривна дейност по тази линия, нови моменти няма, но с няколко хиляди са увеличени исканията за изселване. Лозунгът за "културна автономия" на евреите е компрометиран. Вече не функционират еврейският театър в Азербайджан. Проведени са и други мерки срещу опити и стремехи за обособяване на евреите в културната област.

за недопускане на такива действия, защото западните опортюнисти могат да се сплотят с такива елементи и да ни подриват.

За мерките, които КГБ прилага

~~1. Решителни мерки за пресичане на всички и всякакви опити за подривна дейност.~~

~~2. Никакви отстъпки, прилагане на репресията като крайно средство, когато другите наши мерки не дават резултати. Репресията не се прилага масово, а при необходимост, каквато е постановката от Будапеща.~~

3. Главното направление в дейността на КГБ си остава профилактиката и особено чрез агентурата за влияние.

Голямо значение има провеждането на съвместна разобличителна дейност срещу противника за разкриване конкретната му дейност, конкретните центрове и лица, които я извършват или инспирират чрез издаването на книги /и на основата на материали, публикувани в пресата/, подготовката и излъчването на документални и художествени филми по телевизията и в киното, да се повишава бдителността на нашите граждани, да бъдат предпазени много хора, които не са запознати със същността на тази подривна дейност на противника.

Съветските другари са издали около 15 книги за разобличаване на РС и РСЕ, "Народен трудов съюз", по "правата на човека". Книгите са написани от добри журналисти.

Могат да бъдат подготвени и издадени съвместно книги, да се преведат във всяка от нашите страни издадени

книги в друга братска страна.

РС и РСЕ много нервничат, когато в печата биват разобличавани техни сътрудници.

По нашето делово сътрудничество

Нашите оценки съпадат. Главното е, че нашето сътрудничество става по-конкретно, дава конкретни резултати. Ръководството на КГБ дава същата оценка на съвместната ни работа. Съвместните планове ни дисциплинират и тласкат нашата работа напред.

Нужно е да разширим нашето сътрудничество в следните насоки:

- По-плътна съвместна работа по канала на културния и научния обмен.
  - По общите акции за разобличаване на Комитета и РС и РСЕ и други подривни центрове.
  - По съвместните разработки на лица, заподозрени в антисъветска дейност.
  - По дашнаците, които имат свои въоръжени звена и прилагат терора. Също и във връзка с турския въпрос, по който работи ДС. През ИРБ минава канал за АССР, вредят и на ИРБ. Каналът трябва да се държи под контрол.
  - По клерикалните центрове. Създаването и дейността на Християнската мирна конференция е голяма работа и следва да я подпомагаме практически. Реакцията на Ватикана срещу дейността на ХМК подсказва, че сме на прав път.
- Руската православна църква води активна международна дейност, но контактите между църковниците на нашите страни са редки и недостатъчни, че сме достатъчно единни и целенасочени в икуменическата дейност. Нужно е да се обеди-

[excerpt]
Top Secret!

rePort
From Lt. General Petur Stoyanov,
Chief of VIth Directorate - DS [State Security]

Regarding: the visit to the USSR of a Bulgarian delegation from VIth directorate - DS [State Security]

At the invitation of the leadership of KGB's Vth directorate, a delegation from VIth Directorate DS [state security] stayed in Moscow from the 4th to the 9th of July 1978, in order to accept and sign a plan for collaborative counter-intelligence activities [to be carried out] by VIth Directorate DS and KGB's Vth Directorate for the period 1978-1980.

The delegation from VIth directorate ds consisted of: Lt. Gen. Petur Stoyanov-head, Colonel Naiden Petrov-Chief of Department I, Colonel Angel Tzenov-Chief of Department V, and Colonel Christo Lazarov-Chief of Department VII.

The delegation from KGB's Vth Directorate consisted of: Lt. Gen. F.D. Bobkov-head, Major Gen. Markelov-First deputy chief of KGB's Vth Directorate, Colonel B.C. Strunin-Chief of the Department I, Colonel Olovyanikov-Chief of Department X, Colonel Chertishev P.I.- Chief of Department VI, and Colonel E.D. Zyazin-Deputy Chief of Department.

The comprehensive activity of the Committee of Radio Liberty and Radio Free Europe, which unites all enemy forces against the USSR and other fraternal countries, can be felt. Comrade Bobkov emphasizes that, for now, the KGB is falling behind in denouncing this committee. Not a single collaborator of Radio Liberty has been denounced as being recruited by the enemy's secret services. RL's subversive propaganda has been exposed, but its intelligence activity has not. RL collaborators have been identified and monitored, but they always come up under a different flag, under a different cover. The mechanism of the committee's subversive activity of has not been unveiled and presented. For now, this is an important task facing the KGB. With regard to that, Comrade Bobkov recommended that these questions be put forth for clarification at the trial "Deklarator-78." On the basis of the available data, KGB's Vth directorate will make an analysis of [RFE/RL's] activity directed against all fraternal countries.

They recommended discussing the possibility of summoning an international court of justice for a trial against the "committee" along with Radio Liberty and Radio Free Europe.

The subversive nationalist activity undertaken by Ukrainian and Baltic nationalists, Zionists and Dashnaks, is very acute and dangerous. After the conference in Budapest, a number of their emissaries, who were in affiliation with the Ukrainian and Baltic nationalist centers or [supporters of] Zionism, were convicted and denounced.

The foreign nationalist centers and the Committee on "Radio Liberty" and "Radio Free Europe" actively work to stir up nationalist sentiments, aimed at destroying the unity and solidarity of the nationalities comprising the soviet union, and causing dissent among socialist countries.

Measures taken by the KGB

The main direction of KGB's activity remains prevention, especially through the influence of the intelligence apparatus.

It is very important to conduct joint activities aimed at denouncing the enemy, in order to expose its concrete actions, established centers and individuals who carry out or inspire these activities; by publishing books, using press material, and making documentary and feature films to show on TV and in movie theaters, [it is important to] raise the vigilance of our citizens and to protect many people who are not acquainted with the essence of the enemy's subversive actions.

The soviet comrades have published around 15 books denouncing RL and RFE, and the "National Labor Union" on human rights. The books are written by good journalists.

Books can be compiled and published jointly, and books published in a given fraternal country can be translated in all fraternal countries.

RL and RFE get very nervous when their collaborators are denounced in the press.

On our Collaboration

Our evaluations coincide. The main thing is that our collaboration is becoming more concrete, and it is yielding tangible results. KGB's leadership gives the same evaluation of our joint work. Our joint plans [help] discipline us and thrust our work forward.

It is necessary to broaden our collaboration in the following directions:

- Closer joint work on cultural and scholarly exchange channels.
- Joint campaigns to denounce the Committee on RL and RFE and other subversive centers.
- Joint work on monitoring individuals suspected of anti-Soviet actions.